

# Halfjaarbericht 2009

---

ENG



BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

De missie van BNG is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering.

Aandeelhouders van de bank zijn allen overheden. Klanten van BNG zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. BNG biedt financiële diensten op maat zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering, elektronisch bankieren en beleggen. Ook participeert de bank in publiek-private samenwerking (PPS).

De bank, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. BNG is gevestigd in Den Haag en heeft geen nevenvestigingen.

BNG is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de BNG uitgegeven schuld papier heeft een credit rating van AAA van Standard & Poor's, Aaa van Moody's en AAA van Fitch. Daarnaast is aan de bank door Moody's de hoogste Financial Strength Rating (A) toegekend en door Fitch de hoogste Individual Rating (A).

In de eerste helft van 2009 heeft BNG voordeel gehad van de voorzichtig verbeterde marktomstandigheden. In vergelijking met dezelfde periode in 2008 is de *netto-winst* van de bank toegenomen met EUR 41 miljoen tot EUR 114 miljoen. Deze toename wordt vooral veroorzaakt door de stijging van het renteresultaat als gevolg van de sterk gedaalde geldmarktrente in combinatie met de, gegeven de marktomstandigheden, relatief korte looptijd van de funding. Deze ontwikkeling is in de laatste maanden van 2008 ingezet en duurt in 2009 in beperktere omvang voort.

De omvang van de nieuw verstrekte langlopende geldleningen liet in de verslagperiode een aanzienlijke terugval zien, vooral door de sterk afgenomen vraag van klanten naar langlopend krediet. Door de toegenomen onzekerheden in de zorg- en corporatiesector daalde de investeringsbereidheid in deze sectoren. Hierdoor is de langlopende kredietverlening ten opzichte van dezelfde periode in 2008 met EUR 2,1 miljard afgenomen tot EUR 3,1 miljard. De terughoudendheid van klanten is verder versterkt doordat de bank hogere risico-opslagen heeft moeten doorberekenen in de tarieven. Ten dele is dit gecompenseerd door de in absolute zin historisch lage renteniveaus in het eerste halfjaar 2009. De marktaandelen van de bank stabiliseerden zich op het hoge niveau van voorgaande jaren.

De kortlopende kredietverlening is daarentegen in de verslagperiode sterk toegenomen. De gemiddelde kortlopende uitzettingen aan klanten zijn in vergelijking met dezelfde periode in 2008 gestegen met EUR 1,5 miljard tot ruim EUR 5,5 miljard. Deze toename wordt, naast de hoop op verder herstel van de financiële markten en daarmee het verminderen van de risico-opslagen op langlopende leningen, veroorzaakt door het anticiperen op de verkoop van de aandelen in Nuon en Essent. Vooruitlopend op de ontvangst van de verkoopopbrengst gaven betrokken decentrale overheden de voorkeur aan krediet met korte looptijden.

Mede als gevolg van het robuuste overheidsoptreden is in de eerste helft van 2009 de turbulentie op de internationale geld- en kapitaalmarkten afgenomen waardoor de mogelijkheden om langlopende financiering aan te trekken licht zijn verbeterd.

De in het laatste kwartaal van 2008 sterk gestegen krediet- en liquiditeitsopslagen waarmee de bank in haar langlopende funding geconfronteerd werd, laten inmiddels een licht dalende ontwikkeling zien. Desondanks is de bank nog altijd genoodzaakt historisch hoge risico-opslagen te vergoeden aan de beleggers. De opslagen die financiële instellingen betalen voor het aantrekken van middelen onder de Garantierегeling van het Rijk leggen tegelijkertijd een vloer onder de opslagen die de bank in rekening worden gebracht. Ten behoeve van de herfinanciering en de nieuwe kredietverlening trok de bank in de eerste helft van 2009 EUR 7,4 miljard (2008: EUR 9,3 miljard) langlopende financiering aan. De gewogen gemiddelde looptijd van de emissies verbeterde ten opzichte van het laatste kwartaal 2008, maar nam ten opzichte van geheel 2008 nog iets af met 0,4 jaar tot 3,8 jaar. De langlopende funding bestaat nagenoeg volledig uit obligatieleningen die zijn uitgegeven onder het gestandaardiseerde Debt Issuance Programme ter grootte van EUR 80 miljard.

Het *renteresultaat* over het eerste halfjaar 2009 bedraagt EUR 175 miljoen (eerste halfjaar van 2008: EUR 119 miljoen). Het renteresultaat is, voornamelijk incidenteel, positief beïnvloed door de ingrepen van de centrale banken die de geldmarktrente sinds oktober 2008 substantieel hebben verlaagd. Het voordelige effect van het steiler worden van de rentecurve, veroorzaakt door de daling van de geldmarktrente, is versterkt door een relatief bescheiden toename van de kortlopende funding in de totale financiering van de bank. Ook de groei van de kredietportefeuille heeft een belangrijke invloed gehad op de toename van het renteresultaat.

Het *resultaat financiële transacties* is in de verslagperiode in vergelijking met dezelfde periode in 2008 met EUR 4 miljoen afgenomen tot EUR 23 miljoen negatief. Ondanks het, in algemene zin, voorzichtige herstel in de financiële markten laten de veranderingen in de krediet- en liquiditeitsopslagen per land en per product verschillen zien. BNG heeft op de rentedragende waardepapieren en leningen in de balanspost *financiële activa tegen reële waarde via het resultaat* per saldo EUR 20 miljoen aan ongerealiseerde last genomen (eerste helft 2008: EUR 28 miljoen negatief). De kredietwaardigheid van de onderliggende portefeuille is evenwel nog altijd zeer hoog. De toekomstige kasstromen staan niet ter discussie.

Naast ongerealiseerde marktwaardeveranderingen bestaat het *resultaat financiële transacties* uit ongerealiseerde resultaten van transacties betrokken in hedge-accounting. In de eerste helft van 2009 bedraagt dit resultaat EUR 6 miljoen negatief (eerste helft 2008: EUR 13 miljoen positief). Dit resultaat is vooral het gevolg van de volatiele ontwikkeling van de korte rente. De hedge-accounting van de bank werkt nagenoeg perfect. Over langere termijn heffen positieve en negatieve resultaten van hedge-accounting elkaar daarom op.

Het restant van het *resultaat financiële transacties* bedraagt EUR 3 miljoen positief tegen EUR 4 miljoen negatief over de vergelijkbare periode in 2008 en betreft vooral de waardeontwikkeling van derivaten die niet zijn betrokken in hedge-accounting. De ontwikkeling van de rente speelt hierin een belangrijke rol. Het terugvloeien van eerder genomen ongerealiseerde negatieve herwaarderingen draagt tevens bij aan de positieve uitkomst.

Het *provisieresultaat* over het eerste halfjaar bedraagt EUR 16 miljoen, een toename van EUR 5 miljoen vergeleken met de eerste helft van 2008. De gestegen opbrengsten voor kredietfaciliteiten en projectfinancieringen, waarbij de bank steeds vaker optreedt als agent, zijn hiervan de belangrijkste oorzaak. De bijdrage van de 100% dochter BNG Capital Management is met EUR 3 miljoen gelijk aan de bijdrage in de vergelijkbare periode in 2008. De *overige resultaten* zijn vooral als gevolg van een daling van incidentele resultaten afgenomen met EUR 3 miljoen tot EUR 2 miljoen.

In de eerste helft van 2009 zijn de geconsolideerde *operationele bedrijfslasten* nagenoeg stabiel gebleven op EUR 30 miljoen. Vooral de kosten van de uitbesteding van het betalingsverkeer en de IT-processen zijn lager in vergelijking met dezelfde periode in 2008. In april 2009 zijn deze werkzaamheden, welke tot die tijd werden uitgevoerd door Ordina, overgegaan naar Centric. BNG heeft vertrouwen in een succesvolle voortzetting van de uitbestede activiteiten en verwacht dat ook in de toekomst de continuïteit van de processen gewaarborgd zal blijven.

De *personeelskosten* over het eerste halfjaar zijn door cao-verhogingen licht hoger dan over dezelfde periode in 2008 en bedragen EUR 17 miljoen. Per 30 juni 2009 heeft de bank 228 fte's (ultimo 2008: 229 fte's) in dienst. Inclusief dochtermaatschappijen komt het aantal uit op 284 fte's (ultimo 2008: 280 fte's).

Het balanstotaal per 30 juni 2009 bedraagt EUR 102,4 miljard (ultimo 2008: EUR 101,4 miljard).

Deze toename is ondanks de afgenomen nieuwe kredietverlening aan klanten vooral een gevolg van de stijging van de post *kredieten* met EUR 1,1 miljard tot EUR 76,8 miljard. In eerdere jaren afgesloten leningen die in 2009 zijn ingegaan, spelen hierbij een belangrijke rol.

Aan de passiefzijde van de balans zijn de *toevertrouwde middelen* in de eerste helft van 2009 toegenomen met EUR 1,4 miljard tot EUR 7,9 miljard. Deze stijging is met name veroorzaakt door een toename van tijdelijk uitgezette middelen door klanten. De veiligheid van de BNG-balans wordt vaker gezocht voor het stallen van tijdelijke overschotten. Een deel van de aangetrokken middelen is voor zeer korte termijn uitgezet bij de centrale bank waardoor de balanspost *kasmiddelen* aan de activazijde incidenteel is toegenomen tot EUR 2,0 miljard.

De balanspost *schuldbewijzen* daalt met EUR 1,4 miljard tot EUR 77,8 miljard vooral als gevolg van aflossingen van kortlopende financiering onder het ECP-programma. Ondanks de uitdagende marktomstandigheden heeft BNG geen problemen ondervonden om via de geld- en kapitaalmarkten in de liquiditeitsbehoefte te voorzien.

De balansposten *financiële activa voor verkoop beschikbaar* en *financiële activa tegen reële waarde via het resultaat* zijn door aflossingen in de verslagperiode licht gedaald.

De marktwaarde van de onderliggende activa, naast gestructureerde leningen met name beleggingen in West-Europese staatsobligaties, covered bonds en residential mortgage-backed securities (RMBS), is ten opzichte van ultimo 2008 per saldo vrijwel gestabiliseerd.

De beleggingen dienen hoofdzakelijk ten behoeve van het liquiditeitsmanagement. De restant hoofdsom van deze beleggingen, waarvan per 1 juli 2008 EUR 5,1 miljard is geherclassificeerd naar de balansposten *bankiers* en *kredieten*, is ten opzichte van ultimo 2008 afgenomen met ruim EUR 0,1 miljard tot EUR 11,3 miljard. De RMBS-beleggingen hebben alleen betrekking op de meest kredietwaardige delen van de securitisaties en kennen een zeer hoge rating. Deze beleggingen (restant hoofdsommen EUR 4,1 miljard, waarvan EUR 1,1 miljard onder garantie van de Nederlandse overheid) betreffen obligaties waarbij het onderpand bestaat uit hypotheekleningen op West-Europese woonhuizen. Ook de covered bonds (restant hoofdsommen EUR 1,4 miljard) worden gedekt door hoogwaardige activa. In de verslagperiode zijn de RMBS-beleggingen als gevolg van veranderingen in krediet- en liquiditeitsopslagen negatief geherwaardeerd met EUR 31 miljoen voor belastingen, waarvan EUR 4 miljoen is verwerkt in het resultaat.

Het restant loopt via de herwaarderingsreserve binnen het eigen vermogen. De covered bonds zijn geheel via het resultaat met EUR 5 miljoen negatief geherwaardeerd. Het totaal van herwaarderings als gevolg van veranderingen in de krediet- en liquiditeitsopslagen van beleggingen dat is verwerkt in het resultaat is per saldo EUR 10 miljoen positief.

Het *eigen vermogen* van de bank laat in de verslagperiode een lichte stijging zien omdat de nettowinst de dividenduitkering overtreft. De sterke solvabiliteitspositie van BNG komt tot uitdrukking in de hoge BIS- en tier 1-ratio. Beide ratio's stabiliseren op 20% respectievelijk ruim 18%. Ook de capital ratio – het gerealiseerde eigen vermogen als percentage van het balanstotaal – blijft met 2,0% gelijk aan ultimo 2008.

In het tweede halfjaar zal in opdracht van het Rijk een onderzoek worden gedaan naar de wijze waarop het financieringsarrangement van decentrale overheden en gelieerde sectoren als woningcorporaties en zorginstellingen optimaal kan worden ingericht. Dit als reactie op de verliezen die enkele decentrale overheden hebben geleden na het faillissement van enkele bancaire instellingen. De mogelijke gevolgen voor de bancaire sector in Nederland worden in het onderzoek meegenomen. Conclusies en besluitvorming worden in april 2010 voorzien.

Het renteresultaat zal ook in de tweede helft van 2009 naar verwachting positief beïnvloed worden door het aanzienlijke verschil tussen de lange en de korte rente. Dit voordeel zal ten dele gecompenseerd worden door de hogere herfinancieringslasten als gevolg van de hogere krediet- en liquiditeitsopslagen die de bank moet betalen voor langlopende funding. De beschikbaarheid en de prijsvorming van langlopende financiering zal naar verwachting ook in de tweede helft van 2009 worden beïnvloed door de onzekere marktomstandigheden. Consequentie daarvan kan zijn dat de risico-opslagen voor het aantrekken van langlopende funding relatief hoog blijven. Verwacht wordt dat het renteresultaat in de tweede helft van 2009 zal afnemen naar een voor BNG meer gebruikelijk niveau.

Het resultaat financiële transacties zal naar verwachting beter zijn dan vorig jaar. Hoewel er nog geen sprake is van structureel herstel, verbeteren de marktomstandigheden momenteel. De ongerealiseerde negatieve marktwaardeveranderingen als gevolg van hogere krediet- en liquiditeitsopslagen vallen daardoor naar de huidige verwachting lager uit dan in 2008.

De kredietportefeuille van de bank is van zeer hoge kwaliteit en nagenoeg geheel risicovrij. Hoewel er momenteel geen concrete aanwijzingen zijn kan niet worden uitgesloten dat, als gevolg van de huidige recessie, de kredietwaardigheid van een enkele debiteur aangetast zou kunnen worden.

Ondanks alle onzekerheden verwacht de bank over 2009 een hoger resultaat te realiseren dan over het voorgaande boekjaar.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten  
Den Haag, 28 augustus 2009

*Raad van Bestuur*  
C. van Eykelenburg, *voorzitter*  
J.J.A. Leenaars  
J.C. Reichardt

*Raad van Commissarissen*  
H.O.C.R. Ruding, *voorzitter*  
Y.C.M.T. van Rooy, *vice-voorzitter*  
(*tevens secretaris*)  
R.J.N. Abrahamsen  
H.H. Apotheker  
H.G.O.M. Berkers  
S.M. Dekker  
W.M. van den Goorbergh  
R.J.J.M. Pans  
A.G.J.M. Rombouts

# Geconsolideerde balans per 30 juni 2009

In miljoenen euro's

	30-06-2009	31-12-2008
<b>Activa</b>		
Kasmiddelen	2.005	497
Bankiers	7.944	8.956
Kredieten	76.811	75.699
Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat	2.637	3.001
Financiële activa voor verkoop beschikbaar	5.111	5.185
Overige financiële activa	7.371	7.695
Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	108	105
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	24	24
Overige activa	413	203
<b>Totaal activa</b>	<b>102.424</b>	<b>101.365</b>
<b>Passiva</b>		
Bankiers	4.366	3.285
Toevertrouwde middelen	7.850	6.439
Achtergestelde schulden	175	170
Schuldbewijzen	77.767	79.157
Financiële passiva tegen reële waarde via het resultaat	514	791
Overige financiële passiva	8.541	9.359
Overige passiva	1.216	185
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>100.429</b>	<b>99.386</b>
Kapitaal	139	139
Agioreserve	6	6
Herwaarderingsreserve	-45	-29
Reserve valuta omrekenverschillen	-11	-3
Overige reserves	1.792	1.708
Nettowinst	114	158
Eigen vermogen	1.995	1.979
<b>Totaal passiva</b>	<b>102.424</b>	<b>101.365</b>

# Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

In miljoenen euro's

	Eerste halfjaar 2009	Eerste halfjaar 2008
- Rentebaten	1.610	2.154
- Rentelasten	1.435	2.035
Renteresultaat	175	119
Opbrengsten uit deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	1	2
- Provisiebaten	19	13
- Provisielasten	3	2
Provisieresultaat	16	11
Resultaat financiële transacties	-23	-19
Valutare resultaat	-1	0
Overige resultaten	2	5
<i>Inkomsten uit operationele activiteiten</i>	<b>170</b>	<b>118</b>
- Personeelskosten	17	16
- Andere beheerskosten	12	13
Personeels- en andere beheerskosten	29	29
Afschrijvingen	1	1
<i>Operationele bedrijfslasten</i>	<b>30</b>	<b>30</b>
<i>Winst voor belastingen</i>	<b>140</b>	<b>88</b>
Belastingen	26	15
<b>Nettowinst</b>	<b>114</b>	<b>73</b>



# Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

In miljoenen euro's

	Eerste halfjaar 2009	Eerste halfjaar 2008
<b>Nettowinst</b>	114	73
Mutatie reserve valuta omrekenverschillen	-8	0
Mutatie overige reserves	5	0
<i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>		
- Ongerealiseerde waardeverandering	-24	-141
- Gerealiseerde waardeverandering	2	-1
- Mutatie belastinglatentie	6	29
	<u>-16</u>	<u>-113</u>
<i>Ongerealiseerde resultaten via het vermogen</i>	-19	-113
<b>Totaalresultaat</b>	<b>95</b>	<b>-40</b>

# Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In miljoenen euro's

	Eerste halfjaar 2009 <sup>1</sup>	Eerste halfjaar 2008
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Winst voor belastingen	140	88
<i>Aanpassingen voor</i>		
- Afschrijvingen	1	1
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	141	89
- Mutatie bankiers (niet terstond opeisbaar)	2.497	-864
- Mutatie kredieten	147	-1.577
- Mutatie toevertrouwde middelen	1.404	317
- Betaalde belastingen	-7	-15
- Overige mutaties uit operationele activiteiten	498	-350
	4.539	-2.489
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten<sup>2</sup></i>	4.680	-2.400
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
<i>Investeringsen en aankopen</i>		
- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	-17	-1.728
- Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	-3	-2
- Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-1	-3
	-21	-1.733
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen</i>		
- Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat en financiële activa voor verkoop beschikbaar	529	2.168
- Deelnemingen met invloed van betekenis en joint ventures	1	-
- Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	-	2
	530	2.170
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	509	437
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>		
Ontvangsten uit schuldbewijzen	14.362	13.071
Aflossingen schuldbewijzen	-17.674	-10.510
Betaald dividend	-79	-97
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-3.391	2.464
<b>Netto mutatie geldmiddelen en kasequivalenten</b>	1.798	501
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	227	244
<b>Geldmiddelen en kasequivalenten per 30 juni</b>	<b>2.025</b>	<b>745</b>
<i>De geldmiddelen en kasequivalenten zijn als volgt opgebouwd per 30 juni:</i>		
Kasmiddelen	2.005	1.155
Kasequivalenten onder de actiefpost bankiers	20	33
Kasequivalenten onder de passiefpost bankiers	-	-443
	<b>2.025</b>	<b>745</b>

<sup>1</sup> De indirecte methode is gehanteerd.

<sup>2</sup> De ontvangen rente is EUR 2.732 miljoen, de betaalde rente is EUR 2.505 miljoen.

# Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen

In miljoenen euro's

Eerste halfjaar 2009

	Kapitaal	Agioreserve	Herwaarderingsreserve	Reserve valuta omreken- verschillen	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
<b>Beginstand</b>	139	6	-29	-3	1.708	158	1.979
Totaalresultaat	-	-	-16	-8	5	114	95
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-79	-79
Toevoeging uit winstinhouding voor- gaand boekjaar	-	-	-	-	79	-79	-
<b>Eindstand</b>	<b>139</b>	<b>6</b>	<b>-45</b>	<b>-11</b>	<b>1.792</b>	<b>114</b>	<b>1.995</b>

Eerste halfjaar 2008

<b>Beginstand</b>	139	6	104	-1	1.610	195	2.053
Totaalresultaat	-	-	-113	-	-	73	-40
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-98	-98
Toevoeging uit winstinhouding voor- gaand boekjaar	-	-	-	-	97	-97	-
<b>Eindstand</b>	<b>139</b>	<b>6</b>	<b>-9</b>	<b>-1</b>	<b>1.707</b>	<b>73</b>	<b>1.915</b>

## Grondslagen

De geconsolideerde halfjaarcijfers van BNG zijn opgesteld in overeenstemming met de grondslagen en berekeningsmethoden die zijn gehanteerd voor de jaarrekening 2008, en worden gepresenteerd volgens IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving', zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het halfjaarbericht bevat niet alle informatie welke vereist is voor een volledige jaarrekening en dient derhalve in combinatie met het jaarverslag 2008 gelezen te worden. Alle vermelde bedragen in dit halfjaarbericht luiden in euro's en zijn, tenzij anders vermeld, afgerond naar miljoenen.

BNG heeft de volgende IFRS standaard toegepast die vanaf 1 januari 2009 van kracht is: IAS 1 (revised), 'Presentation of financial statements', waardoor in dit halfjaarbericht voor het eerst het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat is opgenomen. In dit overzicht wordt de nettowinst uit de winst- en verliesrekening gecombineerd gepresenteerd met de gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten welke rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verantwoord. BNG maakt voor dit halfjaarbericht geen gebruik van de mogelijkheid om, door de Europese Unie aanvaarde, nieuwe of aangepaste standaarden en interpretaties vroegtijdig toe te passen. Het betreft de volgende standaarden en interpretaties:

- Improvements to IFRSs (uitgegeven mei 2008)
- IFRS 1 en IAS 27 (amendment), 'Cost of an investment in a subsidiary, jointly controlled entity or associate'
- IFRS 2 (amendment), 'Share based payment'
- IAS 23 (revised), 'Borrowing costs'
- IAS 32 (amendment), 'Financial instruments: Presentation'
- IFRIC 13, 'Customer loyalty programmes'
- IFRIC 15, 'Agreements for the construction of real estate'
- IFRIC 16, 'Hedges of a net investment in a foreign operation'

Vervroegde toepassing van deze nieuwe standaarden en interpretaties zou geen significante gevolgen hebben voor het halfjaarbericht.

## Dividend

Het over het boekjaar 2008 voorgestelde dividend van EUR 79 miljoen is na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in het eerste halfjaar van 2009 uitgekeerd aan de aandeelhouders. BNG is niet voornemens om over het resultaat over het eerste halfjaar van 2009 tussentijds dividend uit te keren.

## Financiële activa tegen reële waarde via het resultaat

In het eerste halfjaar van 2009 is de wijze waarop de reële waarde wordt bepaald voor een tweetal transacties gewijzigd. De bepaling van de reële waarde van deze transacties is gewijzigd van 'waarderingstechniek met niet in de markt openbaar beschikbare data' naar 'waarderingstechniek met in de markt openbaar beschikbare data'. De balanswaarde van deze transacties bedraagt ultimo juni 2009 EUR 0,6 miljard. Het effect van de wijziging op de winst- en verliesrekening bedraagt EUR 1 miljoen positief.

## Schuldbewijzen

Als onderdeel van haar langlopende financiering heeft BNG in het eerste halfjaar van 2009 EUR 7,4 miljard aan langlopende schuldbewijzen uitgegeven. In dezelfde periode is voor EUR 6,9 miljard aan langlopende financiering afgelost.

	Eerste halfjaar 2009	Eerste halfjaar 2008
<b>Resultaat financiële transacties</b>		
Resultaat hedge-accounting	-6	13
Marktwaaardeverandering financiële activa tegen reële waarde via het resultaat als gevolg van veranderingen in krediet- en liquiditeitsopslagen	-20	-28
- waarvan beleggingen	10	-27
- waarvan gestructureerde leningen	-30	-1
Overige marktwaaardeveranderingen	3	-4
<i>Resultaat financiële transacties</i>	<b>-23</b>	<b>-19</b>
	<b>30-06-09</b>	31-12-08
<b>Niet uit de balans blijvende verplichtingen</b>		
De niet uit de balans blijvende verplichtingen bestaan voornamelijk uit voorwaardelijke schulden, onherroepelijke faciliteiten en verbonden activa. Hieronder is een overzicht opgenomen van deze componenten ultimo juni 2009 en de vergelijkende cijfers ultimo december 2008.		
Voorwaardelijke schulden	758	849
Onherroepelijke faciliteiten	6.464	6.491
Verbonden activa	11.104	9.590

### Verantwoordelijkheidsverklaring

Voor zover bekend geeft het halfjaarbericht een getrouw beeld van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van BNG en de in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen. Het halfjaarbericht geeft een getrouw beeld omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het eerste halfjaar en de verwachte ontwikkelingen van BNG inclusief de geconsolideerde dochterondernemingen waarvan de gegevens in het geconsolideerde halfjaarbericht zijn opgenomen.

# Beoordelingsverklaring

## Aan de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

### *Opdracht*

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen geconsolideerde tussentijdse financiële informatie van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag bestaande uit de geconsolideerde balans per 30 juni 2009, de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd kasstroomoverzicht en het geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2009 beoordeeld. Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken en het weergeven van de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

### *Werkzaamheden*

Wij hebben onze beoordeling van de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht waaronder Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden.

De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met Controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen accountantsverklaring af.

### *Conclusie*

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2009 niet, in alle van materieel belang zijnde opzichten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving', zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Amsterdam, 28 augustus 2009

Ernst & Young Accountants LLP  
w.g. drs. A.B. Roeders RA



N.V. Bank Nederlandse Gemeenten  
Koninginnegracht 2  
Postbus 30305  
2500 GH Den Haag  
Telefoon 070 3750 609  
mc@bng.nl  
www.bng.nl